

Annika Lundgren Cronstioe
Överläkare Kvinnokliniken

Suzi Korsner Borg
Operationssjuksköterska
Logistik & MT-ansvarig
Kvinnokliniken operation

**Hur får vi kugghjulen att haka i mellan
samhällets olika funktioner?**

Exempel Storbritannien

Polikliniskt besök kostar 50 kg CO2 jmf med inneliggande vård 380 kg

->minskning med 18,5 procent växthusgaser

->indikatorer för kliniskt aktivitet 27%

-> vilket innebar minskning av klimatavtryck med 35% per aktivitetsenhet.

Den kumulativa besparingen beräknades till 1,85 miljarder pund

Den Gröna Kvinnokliniken

A group of diverse young people, including a young man and several young women, are gathered around a large globe of the Earth. They are all reaching up with their hands to touch or support the globe. The background is a clear, bright blue sky. The overall mood is positive and hopeful, suggesting a focus on environmental care and global unity.

Hur ser den ut?

Vilka stenar finns att lyfta på?

Engångsartiklar -plastbantning

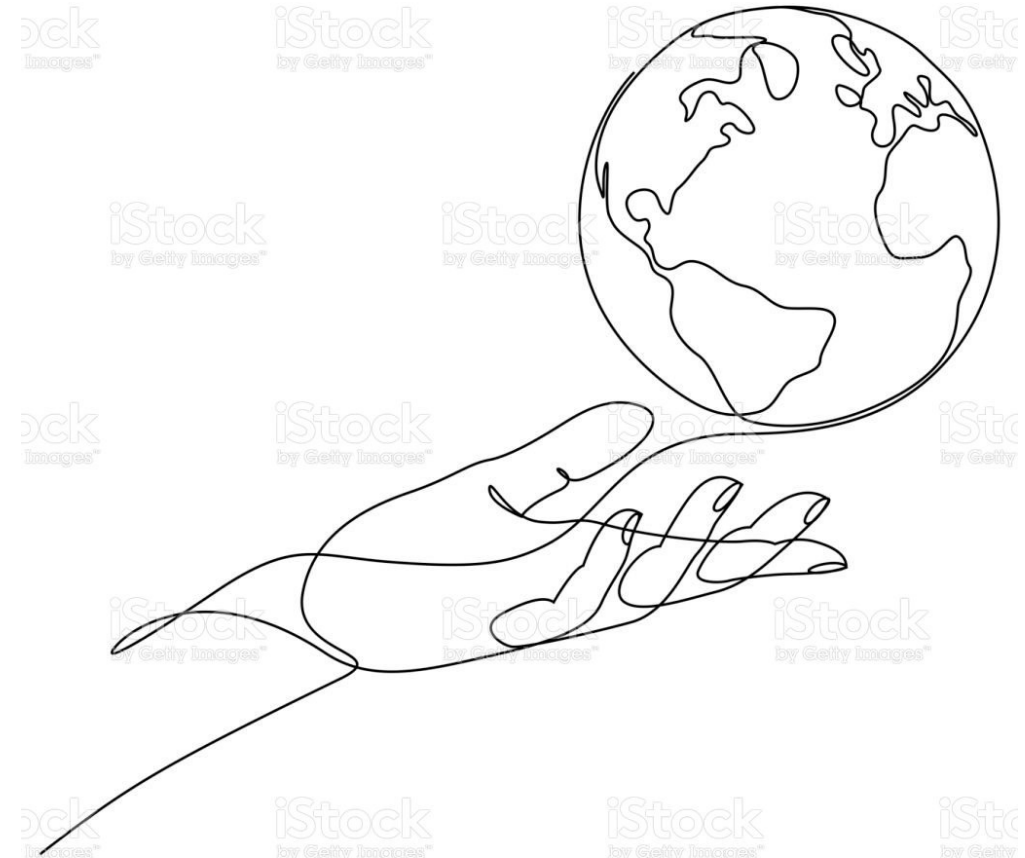
Kost & hälsa

Läkemedel

Transporter/resor

Gaser

Energi/uppvärmning/elförbrukning

Principer

Avstå onödig vård

Lyfta ut så mycket som möjligt från operation

Poliklinisera

Förenkla

Avstå – engångs byts mot flergångs – cirkulära flöden- återvinna

Smarta arbetssätt

Utbildning och information

Ställa krav mot leverantörer, Locum, ledning, policydokument, forskning, sammarbeta, sprida

Maten

ÖKA
Grönskar Baljväxter
Frukt och bär
Fisk och skaldjur
Nötter och frön

BYT UT	
Spannmåls- produkter av vitt/siktat mjöl	→ Spannmåls- produkter av fullkorn
Smör, smör- baserade matfetter	→ Vegetabiliska oljor, oljebase- rade matfetter
Feta mejeri- produkter	→ Magra mejeri- produkter

BEGRÄNSA
Charkprodukter Rött kött
Drycker och livsmedel med tillsatt socker
Salt
Alkohol

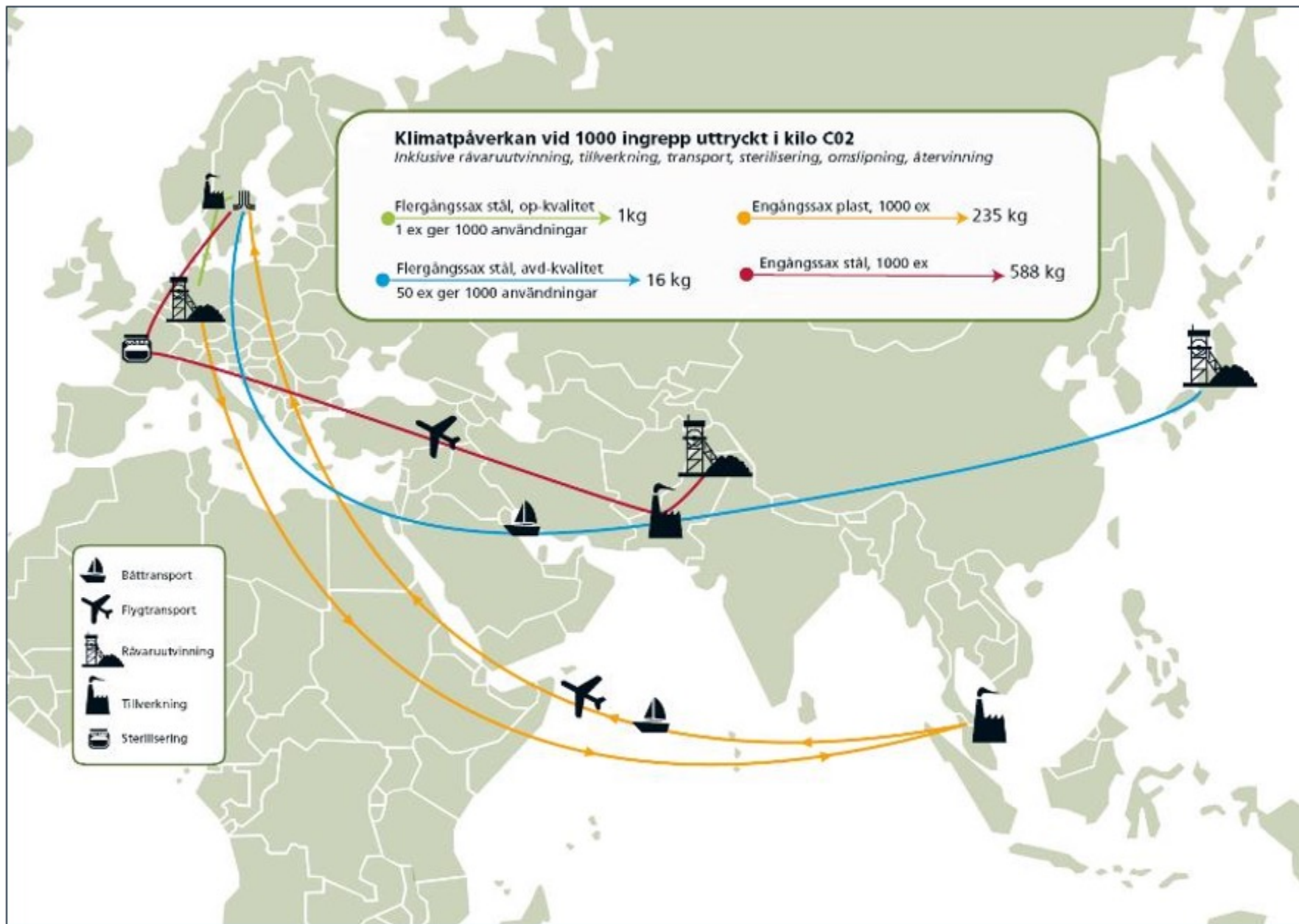
Gällande kostråd från Nordiska näringsrekommendationer (NNR) (4). Kostråd är särskilt betydelsefulla utifrån ett hållbarhetsperspektiv eftersom matproduktionen hotar flera av planetens säkra gränser och är den tredje viktigaste riskfaktorn för sjukdomsburda i Sverige enligt Global burden of disease (5,6). Vid sidan av ett dietärt skifte är det av stor vikt att även matsvinnet minskar.

Läkemedel

- Välj rätt – se Kloka Listan
- Hur ta hand om överblivna läkemedel/rester/förpackningar
- Provförpackningar
- Mindre förpackningar, fler uttag

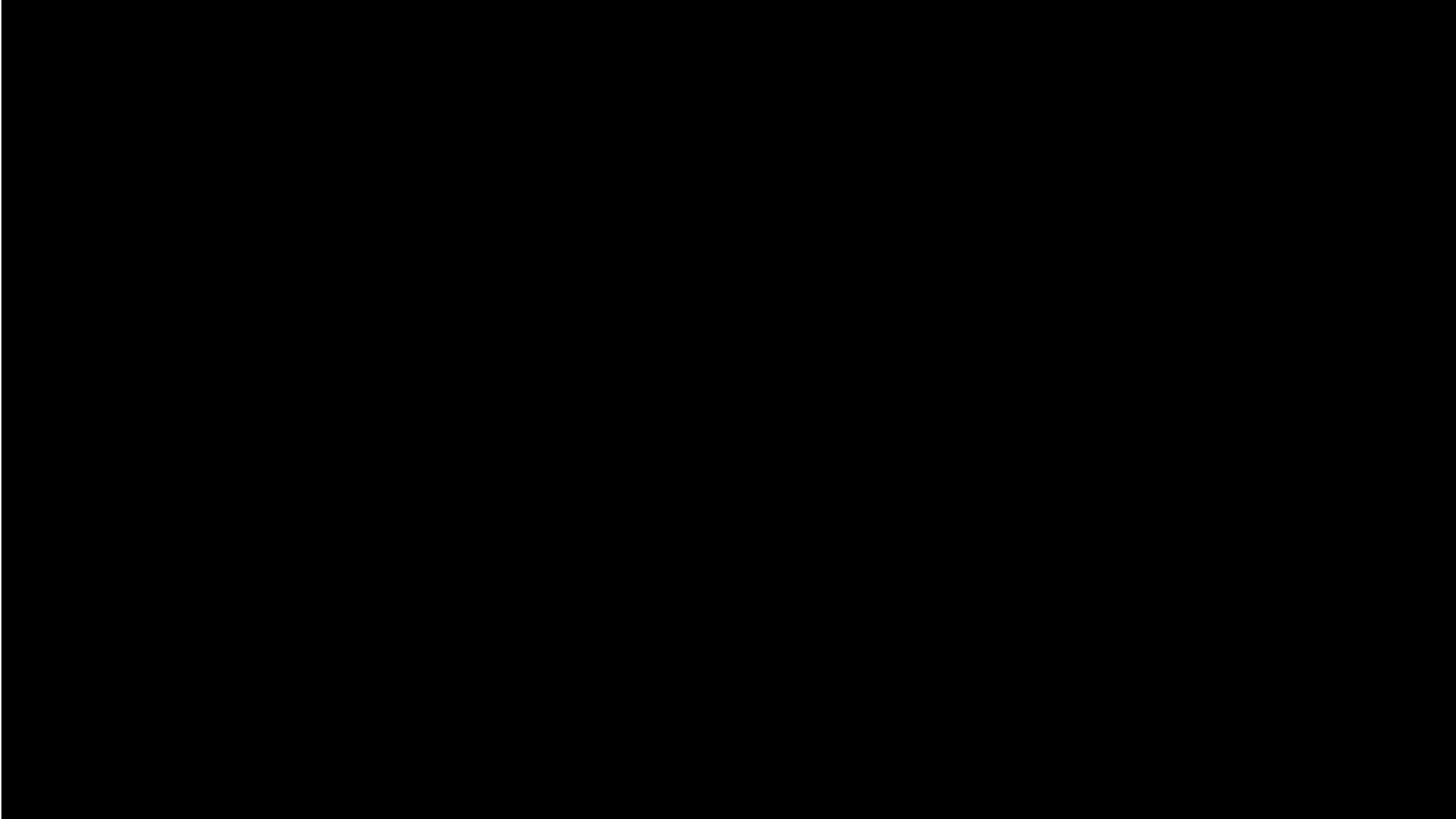
100 miljoner/år
2500 ton CO₂

Den Gröna Kliniken Kvinnokliniken operation

Film time!

Den Gröna Kliniken

Kvinnokliniken operation

Work in progress

Historik – hur det började
Engångsmaterial
Aseptik - drapering
Hållbarhet och kostnads-
effektivitet

Miljöarbete är viktigt...

Plocka de lågt hängande frukterna!

Kvinnokliniken operations första uppdrag

Plastbanta!

1. KUNDANPASSADE SET

Effektiva
Inget onödigt förpackningsmaterial
Arbetsmiljö

Utrensning av skålar/rondskålar och onödig plast

Mölnlycke®

Mölnlycke

Portal på nätet
ISCC-certifierade produkter
Pappersskålar

Hysteroskopi set – drapering

Hur mycket plast har vi tagit bort?

Tagit bort totalt **14 skålar** ur våra 8 set

Januari – November 2.140 operationer där vi använder seten

Totalt 7.400 skålar

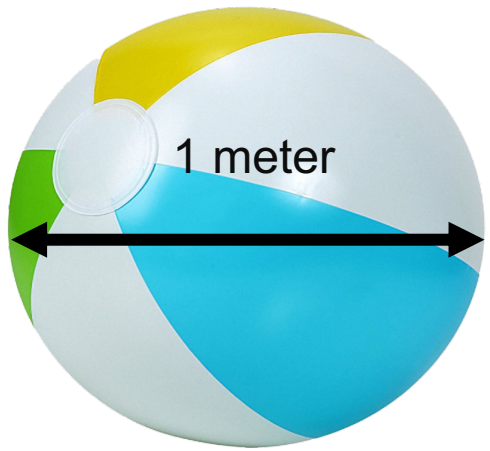
Minskad drapering på 443 hysteroskopi-operationer

Hur mycket har vi sparat?

6.300kg koldioxid!!

Drygt 100.000 kronor

1 kg koldioxid

6.300 badbollar

Köra en bil 234 mil

130 000 koppar te

Tips!

Inspiration och små frön

Gå igenom era egna set:

- ❖ Vad kan ni ändra, byta ut, ta bort?
- ❖ Kan metallskålar/rondskålar vara en bra idé att använda istället för plast?
- ❖ Be teamet ha tålamod – det lönar sig!

Ibland räcker det med att vänta ett tag....

Vad kunde vi mer plastbanta?

2. PLOCKKORTEN KOPPLADE TILL OP-KORTEN

Genomgång av korten – ändra där vi kan
Exempelvis “suturering av förlossningsskada”
Kommunikation!

Och mer???

3. DRAPERINGSMATERIAL

Arbeta ännu mer klimatsmart?

Förändra storlek och dra ner på mängden plast

Zoner och aseptik rätt nivå på KK-op

Hållbar utveckling

Operationssjuksköterskans kompetens

Kvalitetsregister och aseptik på rätt nivå

Teamarbete

Kunskapsläget idag

[Resurssmarta operationer för lägre klimatpåverkan \(lakartidningen.se\)](http://lakartidningen.se)

[The carbon footprint of the operating room related to infection prevention measures: a scoping review - Journal of Hospital Infection](#)

[Lean and Green Hand Surgery - Journal of Hand Surgery \(jhandsurg.org\)](http://jhandsurg.org)

Vad gör vi nu?

Mer forskning och studier

Samarbete:

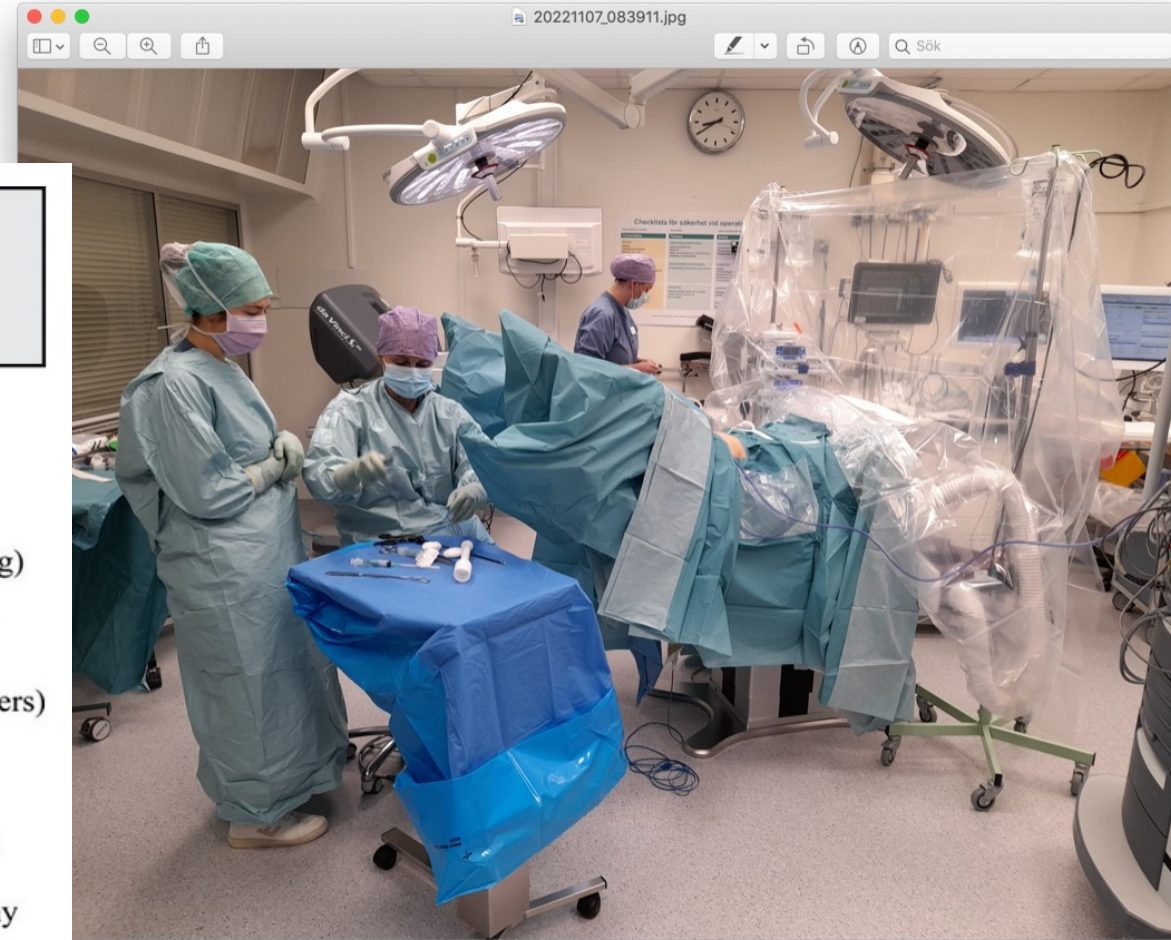
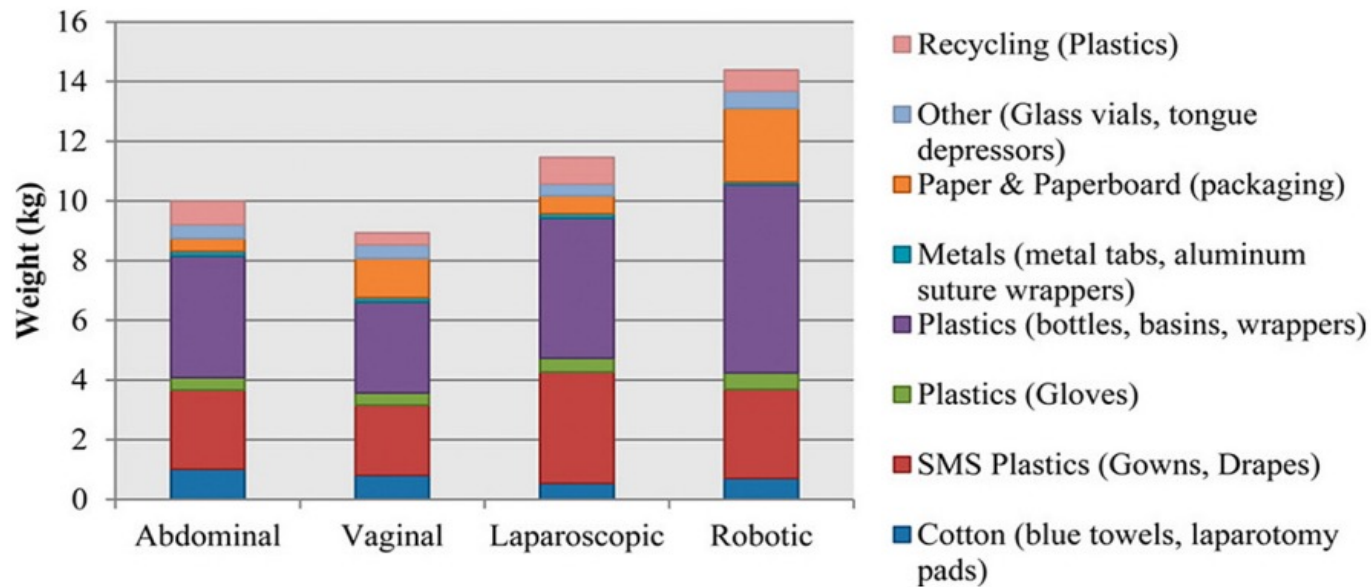
- ❖ **Leverantörer - miljömedvetenhet**
- ❖ **Vårdhögskolor**
- ❖ **Upphandlingskontoren - kravställning**
- ❖ **Kollegor**
- ❖ **Kommunikation och utbildning aseptisk
- gynnar ALLA!**

Exempel: robotassisterad laparoskopi

FIGURE

Average material composition of nonhazardous solid waste (municipal solid waste and recycling) from a single hysterectomy by surgery type

Danderyds Sjukhus

I TRYGGA, SÄKRA HÄNDER

<https://www.sls.se/om-oss/aktuellt/publicerat/2022/sls--lanserar-hallbarhetsguide-for-lakare/>

Sök på Svenska Läkarsällskapet
Hållbarhetsguide!

Steg framåt?

- Samarbeta mera!
- Diskutera
- Involvera – arbeta multidisciplinärt
- Sprid ordet – våga prata, lyfta frågan
- Lyssna respektfullt på varandra
- Ifrågasätt, utforska, forska, analysera
- Informera och informera dig om fakta

TACK

Mot lättare fotavtryck i framtiden!

